

Mitä Keva tekee?

Keräämme kuntien, valtion ja kirkon eläkemaksut

Sijoitamme kunnallisen eläkejärjestelmän varoja, jotta eläkkeitä voidaan maksaa myös tulevaisuudessa

Palvelemme eläkkeenhakijoita sujuvasti ja teemme eläkepäätökset luotettavasti ja tehokkaasti. Maksamme eläkkeet kunta-alan, valtion, kirkon ja Kelan palveluksessa olleille

Kehitämme työelämää yhdessä työnantajien kanssa, jotta ihmiset voivat työssään paremmin ja tekevät työtä pidempään - näin asiakkaamme säästävät selvää rahaa

Kun julkisen alan työntekijät päättävät työuransa, me huolehdimme siitä, että heillä on ansaittu eläke odottamassa

- Kevaan uusi toimitusjohtaja Jaakko Kiander
- Uudet valtuutetut ja hallitus aloittamassa toimikauttaan
 - Uusien valtuutettujen järjestäytymiskokous 9.9
 - Hallituksessa 11 jäsentä, joista 3 pääsopijajärjestöjen edustajaa ja yksi KT:stä
- Työeläkejärjestelmien yhdistyminen
 - Työryhmä ei löytänyt ratkaisua yhdistymisen toteuttamiseksi
 - Työryhmässä EK, KT, SAK, STTK, Akava sekä asiantuntijajäsenenä Eläketurvakeskus, Työeläkevakuuttajat TELA ry, Keva, yksityisten alojen työeläkeyhtiöt ja Suomen Kuntaliitto
- Sijoitukset
 - Koronan vaikutukset pääomamarkkinoihin rajut, josta kuitenkin nopeasti toivuttu. Tällä hetkellä sijoitusvarallisuus (kuntasektori) ylittänyt 65 mrd € (9/2021)
 - Sijoituksissa haetaan aktiivisesti kotimaan kohteita

■ Kevan hallitus 2021-2023 kaudelle

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Petteri Orpo, pj.	Samu Vahteristo
Diana Bergroth-Lampinen, vpj.	Harri Jokiranta
Anne Holmlund	Milla Bruneau
Markus Lohi	Kirsi Torikka
Matti Putkonen	Piritta Poikonen
Outi Alanko-Kahiluoto	Timo Aro
Markku Jalonen KT kunnallinen työmarkkinalaitos	Mika Juutinen
Kirsi-Marja Lievonon KT kunnallinen työmarkkinalaitos	Petra Määttänen
Olli Luukkainen Juko	Heikki Pärnänen
Päivi Niemi-Laine JAU	Mika Juutinen
Anne Sainila-Vaarno Sote	Else-Mai Kirvesniemi

■ Nykyisten valtuutettujen toimikausi alkoi 1.8.2020

Valtuutettu	Henkilökohtainen varavaltuutettu
Bässar Christina, Korsnäs	Sjöstrand Christian, Helsinki
Eklund Toni, Turku	Terävä Liisa, Rautjärvi
Haapanen Jorma, KT Kuntatyönantajat	Leisimo Eino, KT Kuntatyönantajat
Hartonen-Pulkka Tanja, Mäntyharju	Korpikoski Terho, Simo
Himanen Paula, Oulu	Mäkinen Tuija, Jyväskylä
Husso Jarmo J., Oulu	Pöllänen Ismo, Imatra
Hyytinen Tuomas, JUKO ry	Mäenpää Tiina, JUKO ry
Jokiranta Harri, Seinäjoki	Torsti Pilvi, Helsinki
Karhumaa Keijo, JAU ry	Pirttijärvi Minna, JAU ry
Kemppi Jouni, Lappeenranta	Torikka Kirsi, Savonlinna
Lindroos Petri, JUKO ry	Zibellini Anna, JUKO ry
Lohikoski Pia, Kerava	Lehto Juhani, Hämeenlinna
Lounasmaa Marja, JAU ry	Sarvi Anne, JAU ry
Lähde Leo, Nokia	Lindgren Anne, Riihimäki
Majalahti Juha, KT Kuntatyönantajat	Riikonen Olli, KT Kuntatyönantajat
Meronen Teemu, Helsinki	Päivinen Mikko, Järvenpää
Niiranen Taina, KT Kuntatyönantajat	Ojansuu-Kaunisto Kirsi, KT Kuntatyönantajat
Nummentalo Juhani, Salo	Rantanen Tero, Järvenpää
Nykänen Erkko, Siilinjärvi	Leinikka Antti, Hämeenlinna
Ojavuo Maarit, Kajaani	Harmaala Miina, Asikkala
Paavola Silja, Sote ry	Dalen Jaana, Sote ry
Perämäki Ulla, Helsinki	Honkimaa Joonas, Kouvola
Riuttamäki Simo, Huittinen	Reijonen Minna, Kuopio
Rytkönen Millariikka, Sote ry	Brax Anna-Leena, Sote ry
Salmi Pekka, Tampere	Ikonen Jaakko, Varkaus
Saramo Jussi, Vantaa	Liimatainen Heini, Järvenpää
Sarparanta Tiina, Kajaani	Laaksonen Erja, Jämsänkoski
Sarvijärvi Minna, Ylöjärvi	Sonntag Ritva, Kemi
Sihvonen Aulikki, Kontiolahti	Syväsalmi Emilia, Eurajoki
Valtonen Sinikka, KT Kuntatyönantajat	Heikkinen Pekka, KT Kuntatyönantajat

- Hallintoa koskevien säännösten muutostarve juontaa SOTE-uudistuksesta
 - Hyvinvointialueiden perustaminen ja henkilöstön siirrot hyvinvointialueille
 - Hyvinvointialueet Kevan jäsenyhteisöiksi ja hyvinvointialueiden edustus Kevan hallintoon

- VM laatinut luonnoksen Kevan hallintoa koskeviksi pykäliksi
 - Hallituksen jäsenten ja valtuutettujen määrä ennallaan
 - Parttien edustus nykyisenlainen
 - Loput paikat jaettaisiin puoliksi kuntien ehdottamien henkilöiden ja hyvinvointialueiden ehdottamien henkilöiden kesken
 - Valtuutettuja valittaessa huomioitava eri ryhmien vaaleissa saamat ääniosuudet
 - Kokonaisuudessaan valtuutettujen kokoonpanon tulisi vastata eri ryhmien kunta- ja hyvinvointialuevaaleissa saamia ääniosuuksia
 - Hallituksen kokoonpanossa tulisi huomioida sekä kunta- että hyvinvointialuevaalien lopputulos

- VM järjestää laajan kuulemis ja keskustelutilaisuuden 1.11. jonka jälkeen hallituksen esitysluonnos lähtee virallisesti lausunnoille

JuELin muutos koskien työnantajan velvollisuutta informoida eläkevakuutuksesta

- Taustalla työehtodirektiivin täytäntöönpano
- STM valmistelee
- TyEL:ssä jo nykyisellään säännös, joka velvoittaa työnantajan tiedottamaan, missä eläkelaitoksessa työeläketurva on järjestetty
- Uusi säännös edellyttää tiedon antamista henkilökohtaisesti ja kirjallisesti
- Ehdotettu uusi JuEL:n 2 § 2 mom.
 - ”Työnantajan on annettava kullekin virka- ja työsuhteessa olevalle henkilökohtaisesti kirjallinen tieto siitä, että työnantaja on järjestänyt tämän lain mukaisen eläketurvan Kevassa.”

Keva myönsi 500 000 euroa työelämän kehittämisrahaa 21 kunta-alan ja kirkon hankkeelle

- **Asikkalan kunta (10 000 euroa)**
Asikkalan työhyvinvoinnin sankarit -hanke
- **Hailuodon kunta (15 000 euroa)**
Yhteisölliseksi osaajaksi vahvuuksien voimalla
- **Hollolan kunta (20 000 euroa)**
Hybridityöllä hyvinvointia
- **Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy (40 000 euroa)**
KAMKn voittamisen polku - Coaching kulttuurin rakentaminen ammattikorkeakouluun
- **Kauhajoen kaupunki (20 000 euroa)**
Yhteistoiminnalla työhyvinvoinnin kasvuun yli toimialarajojen
- **Kemin Satama Oy (10 000 euroa)**
Työkyvyn kehittämistä ketterästi
- **Keski-Suomen sairaanhoitopiiri (10 000 euroa)**
Huolesta hyvään ja turvalliseen arkeen
- **Laihian kunta (10 000 euroa)**
Ennakoivan työkykyjohtamisen toimivat mallit käyttöön
- **Lapuan kaupunki (30 000 euroa)**
Työelämätaitojen osaamismerkkit - Lapuan kaupungin malli
- **Lapuan tuomiokirkkoseurakunta (20 000 euroa)**
Elinkaaripalvelulla asiakasarvoa ja työhön uutta yhteistä kipinää
- **Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä (15 000 euroa)**
Hyvinvoiva osaaja organisaation voimavarana
- **Oulun hiippakunta (10 000 euroa)**
RatKee -ratkaisukeskeinen, ennaltaehkäisevän konsultoinnin hanke
- **Oulun kaupunginteatteri Oy (30 000 euroa)**
Kulisseista parrasvaloihin: työhyvinvointia teatteriin
- **Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä, Siun sote (50 000 euroa)**
Hyvinvoiva siunsotelainen - kriittinen menestystekijä
- **Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy (10 000 euroa)**
Ohjelma ikääntyvien työntekijöiden tukemiseksi
- **Seinäjoen seurakunta (30 000 euroa)**
TyKillä voimaa ja iloa työhön
- **Siun työterveys Oy (15 000 euroa)**
Virtuaalinen oppimisympäristö uuden työterveyshoitajan osaamisen kehittäjänä
- **TeeSe Botnia Oy Ab (15 000) euroa**
Vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta työkykyjohtamiseen
- **Uudenmaan liitto (75 000 euroa)**
Maakuntien liitot: Yhdessä oppien ja kehittyen
- **Vantaan kaupunki (45 000 euroa)**
Kestävä työkyky - mielen hyvinvoinnin palvelujen edistäminen
- **Viitasaaren kaupunki (20 000 euroa)**
Tietoa, taitoa ja tahtoa mielen tukemiseen

TYÖKYKY – KYKY TEHDÄ TULOKSELLISTA TYÖTÄ JA TUOTTAA VAIKUTTAVIA PALVELUITA

Julkisten palvelujen
asiakastarpeet
ja -odotukset

Työ- ja
toimintaympäristön
muutos ja
monimuotoisuus

Työn
erilaiset
merkitykset

Työvoimapula

Lainsäädäntö,
sosiaaliturva ja
työehtosopimukset

Digitalisaatio ja
monipaikkainen
työ

Talouden ja
tehokkuuden
vaatimukset

Työyhteisö
Elämäntilanne
Motivaatio
Osaaminen
Terveys ja toimintakyky

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

TYÖKYKY

Hyvinvoiva henkilöstö on toimivan organisaation edellytys

Kompassi-työkirja oman osaamisen kehittämiseen

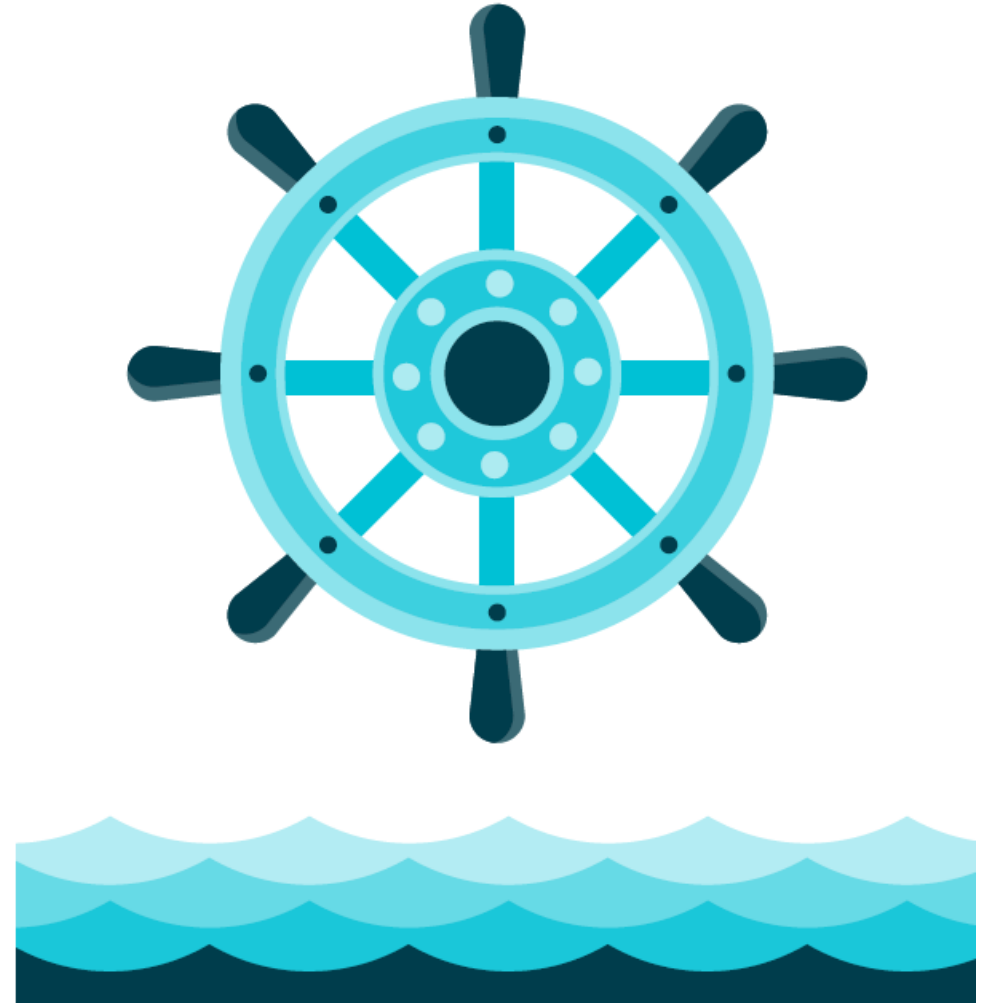

Kevan asiantuntijoiden suunnittelema ja toteuttama Kompassi-työkirja auttaa kirkastamaan omat vahvuudet, osaamisen ja kiinnostuksen kohteet sekä tavoitteitasi työelämässä.

Työkirjaa voi käyttää itsenäisesti tai jakaa omia vastauksiaan myös muille.

Tutustu työkirjaan verkkosivuillamme:

<https://www.keva.fi/uutiset-ja-artikkelit/uusi-suunta-tyouralle-kompassi-tyokirjan-avulla/>

Kompassi näyttää uuden suunnan osaamisen kehittämiseksi

Olet ottanut käyttöösi Kompassi-työkirjan ja samalla askeleen kohti tulevaisuuden onnistumisia työurallasi.

Työkirjan ovat laatineet eläkevakuuttaja Kevan asiantuntijat. Toivomme, että Kompassista on sinulle paljon iloa ja hyötyä!

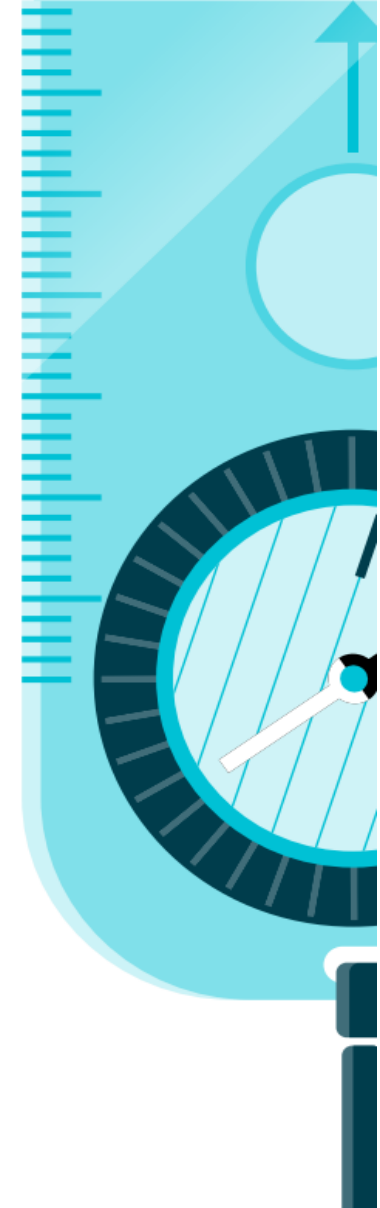
Työkirja auttaa sinua pohtimaan ja tekemään näkyväksi omia vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita sekä tavoitteitasi työelämässä - sitä mihin haluat omaa osaamistasi kehittää ja suuntaa, mitä kohti työuraasi viedä.

Työkirjassa on kaksi osaa: 1) osaamiseni ja vahvuuteni ja 2) tavoitteeni työelämässä.

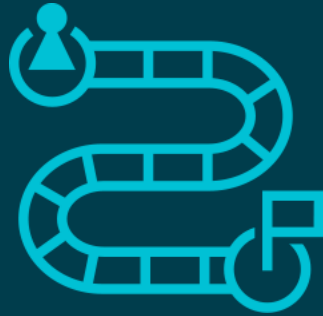
Suurin osa työkirjasta on omaan käyttöösi. Kysymyksiin voit vastata napakasti tai pidemmin, ihan sen mukaan, mistä sinulle työkirjan käyttäjänä on eniten hyötyä.

Molemmista osista tehdään myös kiteytys, joka voidaan tehdä näkyväksi esihenkilöllesi, työtovereillesi tai koko työyhteisölle. Näin myös työyhteisö voi paremmin hyödyntää kaikkien osaamista, oppia toinen toisiltaan ja tukea sisäisiä oppimispolkuja. Jokainen Kompassi-työkirjan käyttäjä valitsee itse millä laajuudella haluaa kertoa osaamisestaan ja oppimistavoitteistaan.

Ennen kuin menemme itse asiaan, otetaan lyhyesti käsittelyyn kaksi keskeistä käsitettä: **osaaminen ja ura.**

Varhainen tuki omalla työpaikalla

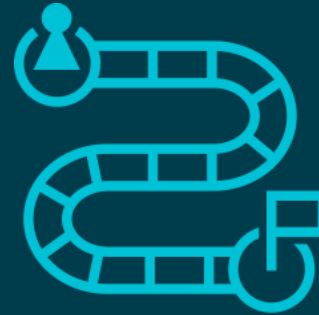
Työkykypolkuja –oppimispeli työssä jatkamisen tukena

Työkykypolkuja- oppimispeli työkykyjohtamisen tukena

Oppimispelin avulla **voidaan keskustella ja tarkastella organisaation** työkyvyn tuen **prosesseja**, eri toimijoiden **rooleja** sekä **yhteistyötä** osatyökykyisen työssä jatkamisen tukemisessa. Oppimispeliä voidaan käyttää **osana** esim. esimiesten **perehdytystyöpajaa** ja organisaation työkykyjohtamisen toimintatapojen **kehittämistä**.

Pelin ohessa ja sen sisältöä tukemaan suosittelemme tutustumaan Kevan Oppimisympäristön kokonaisuuksiin **Työkyvyn tuen perusteet** ja **Strateginen työkykyjohtaminen**.

Tukimateriaalia pelin hyödyntämiseen etä- ja lähityöpajassa löydät Oppimisympäristön **Työnantajan digitaaliset palvelut** -kokonaisuuden alta.

LÄHIESIMIEHILLE

HENKILÖSTÖHALLINNOLLE

TYÖTERVEYSHUOLLOLLE

- Väline käydä keskustelua työkyvyn ja työssä jatkamisen tukemisesta, organisaation toimintatavoista ja keinoista
- Yhteistyön lisääminen
- Työkyvyttömyyden kustannusten tarkastelu (välittömät kustannukset työnantajalle, tulonmenetykset työntekijälle)
- Tunnukset peliin tilataan työnantajan verkkopalvelusta.

Mihin tilanteisiin Työkykypolkuja – oppimispeli sopii?

**Kun tavoitteena on
keskustelu
organisaation
toimintatavoista.**

Esihenkilö- työpajaan

**Työpajaan voi osallistua
myös työterveyshuollon
edustajia tai työsuojelua.**

Välineeksi työkykyjohtamisen työpajoihin.

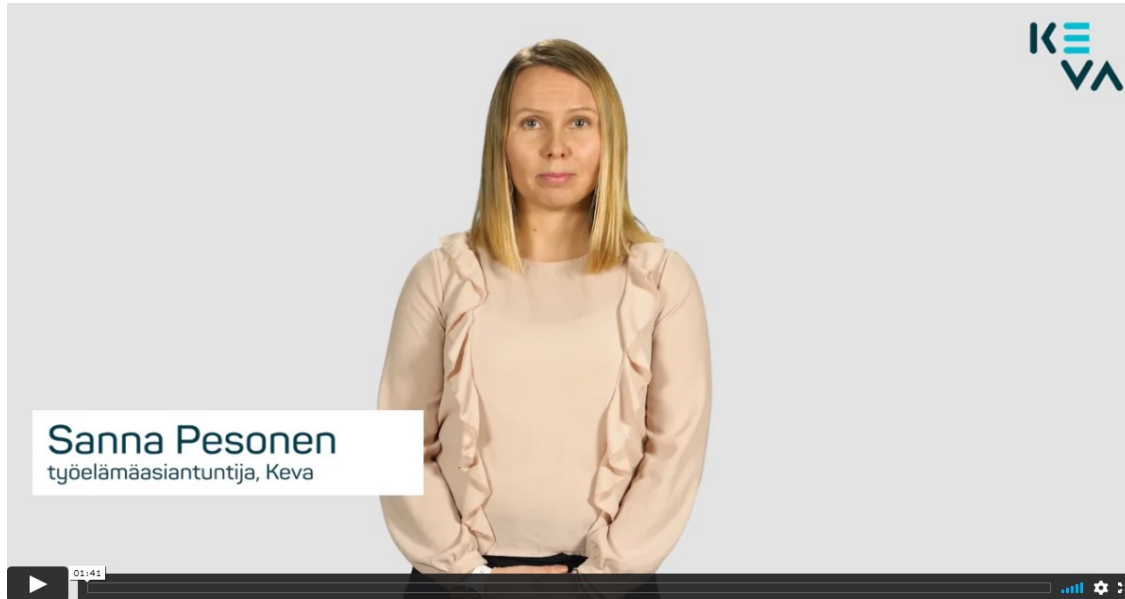
**Pelin avulla voidaan käydään
keskustelua työkykyjohtamisesta,
työkyvyn tuen toimintatavoista ja
keinoista, joilla tuetaan
osatyökykyisiä työntekijöitä. Peliä
voidaan hyödyntää oman toiminnan
kehittämiseen ja perehdyttämiseen.**

**Vahvistamaan esimiesten työkykyjohtamisen
osaamista tai kehittää aktiivista tukea.**

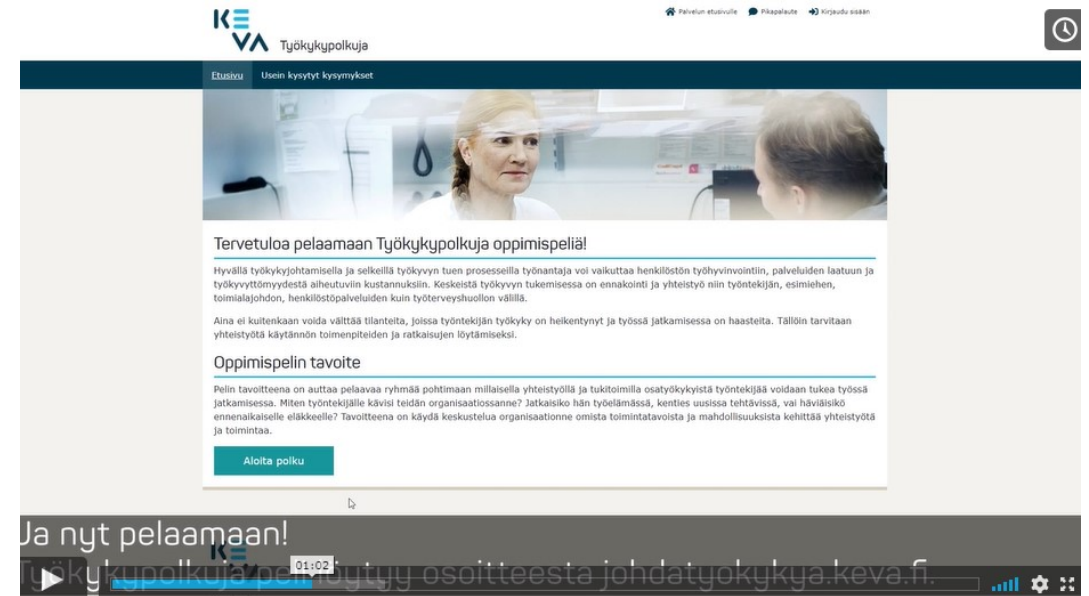
**Organisaation
omien prosessien
vahvistamiseen ja
kehittämiseen.**

**Aktiivisen tuen
itsearvioinnin tueksi.**

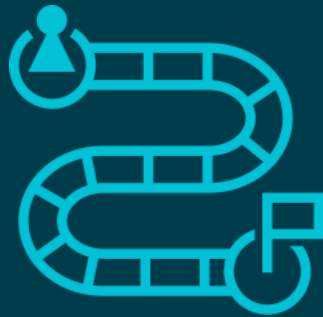
Katso oppimispelin esittelyvideo tästä >>

Katso video-ohje oppimispelin pelaamiseen tästä >>

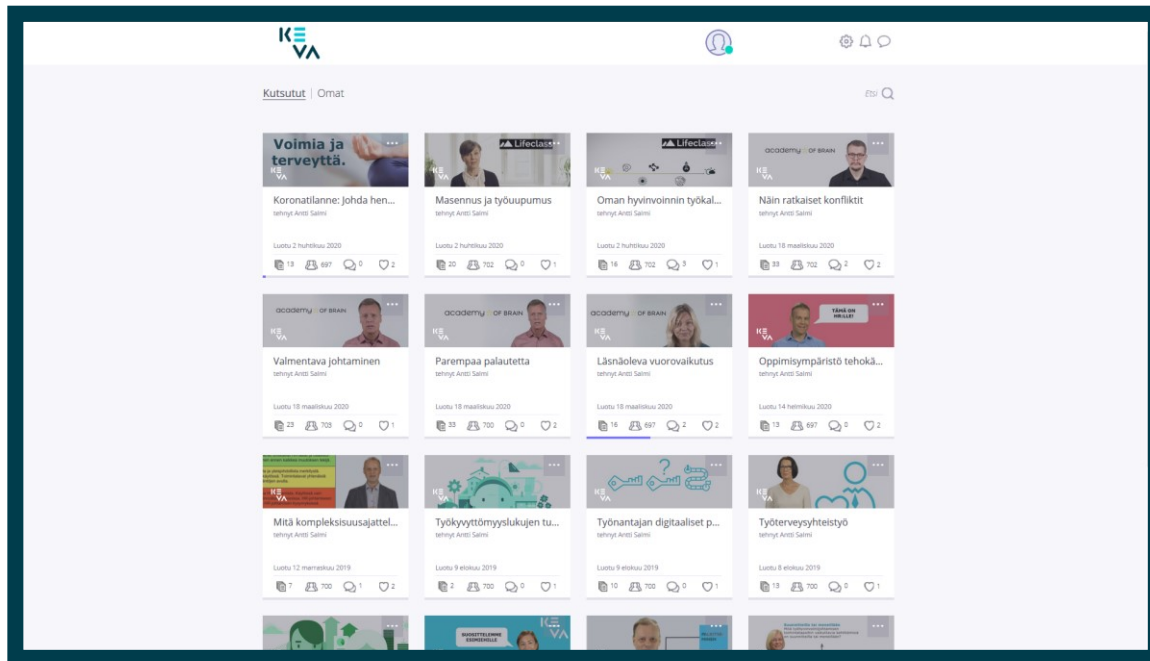
Lue blogiteksti: [Peli auttaa ymmärtämään työkyvyttömyyden koko palettia](#)

Oppimisympäristö

Mikä on Oppimisympäristö?

Digitaalisessa Oppimisympäristössä voi itsenäisesti ajasta ja paikasta riippumatta opiskella strategiseen työkykyjohtamiseen liittyviä asioita ja kehittää oman organisaation toimintaa.

Katso esittelyvideo ja oppimis-
kokonaisuudet osoitteesta:

<https://www.keva.fi/tyonantajalle/tyoelamapalvelut/oppimisymparisto/>

JOHDOLLE

LÄHIESIMIEHILLE

HENKILÖSTÖHALLINNOLLE

- Laadukkaat palvelut kaikille työnantaja-asiakkaille
- Osaamisen ja ymmärryksen syventäminen materiaalien avulla
- Työnantaja voi itse aktivoida Oppimisympäristön määrääjäksi käyttöön kenelle tahansa työntekijöistään Kevan työnantajan verkkopalvelun kautta
- Maksuton, eikä sisällä käyttörajoituksia
- Palveluun voi rekisteröityä käyttäen Office 365 kirjautumista, jolloin erillistä käyttäjätunnusta tai salasanaa ei tarvita

Ammatillinen kuntoutus: mitä korvataan?

Työeläkelaitoksen tukemassa ammatillisessa kuntoutuksessa voidaan korvata

Työkokeiluja

Koulutusta

Työhönvalmennusta

Elinkeinotukea

Kuntoutussuunnitelman laadintaan
tarvittavia palveluja

KUNTOUTUSRAHA

Laskennallinen työkyvyttömyyseläke korotettuna 33 prosentilla.

Etuus, jos henkilö ei saa kuntoutustukea tai työkyvyttömyyseläkettä.

KUNTOUTUSKOROTUS

Kuntoutustuki eli määräaikainen työkyvyttömyyseläke.

Kuntoutuksen ajalta 33 prosentin kuntoutuskorotus.

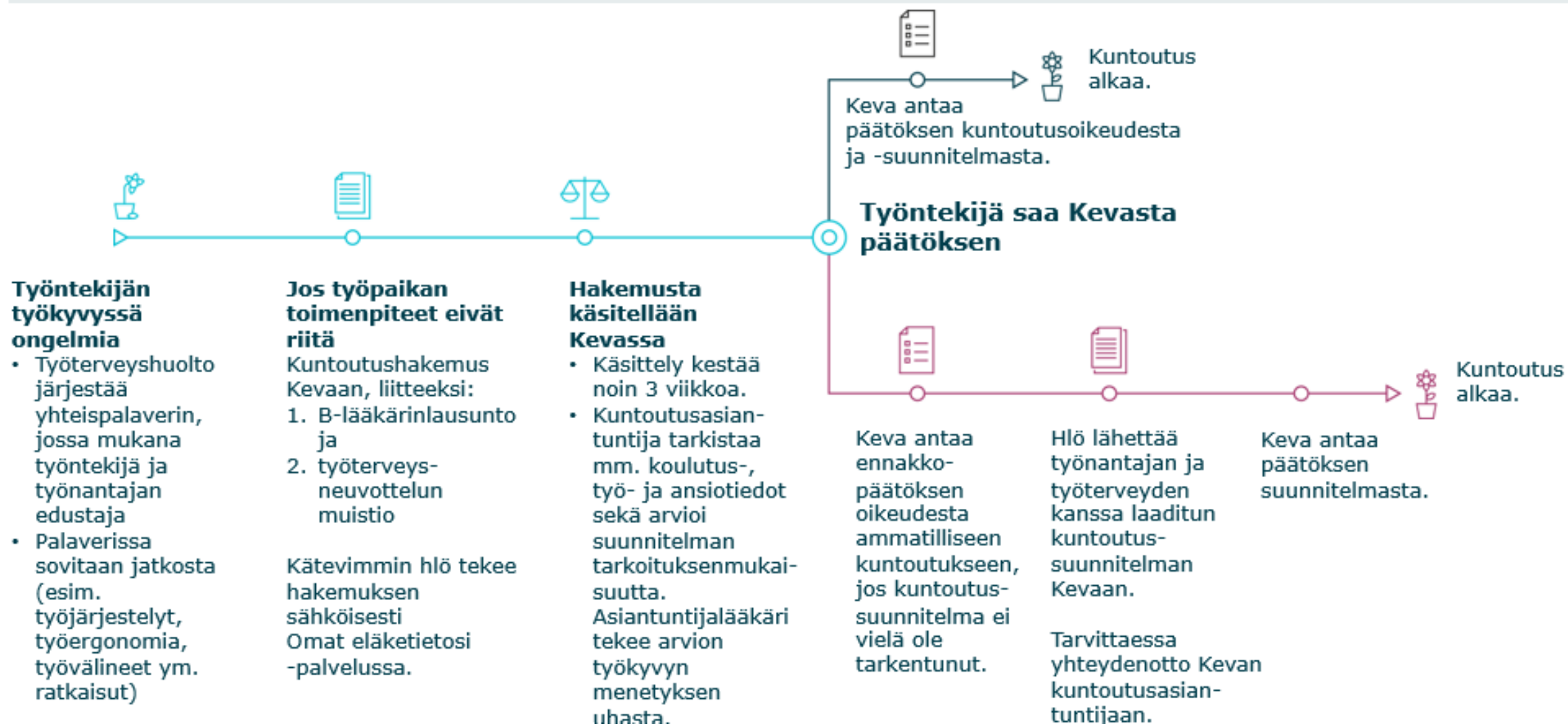
KULUKORVAUKSET

Korvaus, joka kompensoi kuntoutustoimen osallistumiseen liittyviä kuluja.

Palkattoman työkokeilun ajalta matkakulut ja tapaturmavakuutus.

Opiskelijalle normikorvaus ja matkakulut.

Ammatillisen kuntoutuksen prosessi

Esimerkki: Ulla sairaanhoitaja

47 v

Ylioppilas,
sairaan-
hoitaja

Töissä
keskus-
sairaalassa

Polviartroosi,
molemmat polvet
protetisoitu

SV-päivä-
rahalla

Sairaanhoitajan työ
sisätautiosastolla – fyysisesti
kuormittava työnkuva, jossa
paljon liikkumista. Vaikuttaisi
huonosti sopivalta, mitä
tehdä?

- Ullalla taustalla pitkä sairausloma
 - Pidettiin työterveysneuvottelu, jossa sovittiin siitä, että Ulla hakee Kevasta ammatillisen kuntoutuksen ennakkopäätöksen
 - Ulla erityisen motivoitunut ja halukas palaamaan omaan työhön osastolle –haluaa kokeilla
 - Tuettiin 3 kk:n työkokeilulla, mutta työkokeilu keskeytyi työn kuormittavuuden vuoksi
 - Pidettiin uusi työterveysneuvottelu: sopivan työn etsiminen / työn muokkaaminen omalla työnantajalla
 - Syntyi suunnitelma työkokeilusta sairaanhoitajan työnkuvassa, mutta potilasohjausta kehittäväällä ja toteuttavalla otteella
 - Keva tuki työkokeilua 3 kk:n ajan
 - Ulla pärjäsikin uudessa työnkuvassa
- Ulla palasi työkokeilun jälkeen kokopäivätyöhön.

Esimerkki: Kerttu lastenhoitaja

55 v

yo, lastenhoitaja,
merkonomi
koulutus ja
työkokemusta
toimistotehtävistä
80-luvulta

Työsuhte
kaupungin
päiväkotiin

Kuulon alenema,
tinnitus, polven
nivelrikko

Kuntoutustuki
hylätty

Hälyisessä päiväkotityössä
selviytymisessä vaikeuksia
kuulon alenemasta ja
tinnituksesta johtuen.
Jalkojen päällä oleminen ja
kyykistely lisää polvikipuja

- Ammatillisen kuntoutuksen oikeuspäätös annettiin kuntoutustukihakemuksen käsittelyn yhteydessä
- 3kk työkokeilu päiväkodin toimistotehtäviin
 - Kertulla taustalla aikaisemmalta työuralta toimistoalan koulutusta ja kokemusta
- Työkokeilu jatkui 5 kk työhönvalmennuksena
 - Työhönvalmennuksen aikana työhön liittyvien ohjelmien opetusta ja toimisto-ohjelmien käyttökoulutusta.
- Työnantaja mahdollisti asiakkaalle siirtymisen uusiin tehtäviin työhönvalmennuksen jälkeen.

Esimerkki: Antti aliupseeri

36 v

Yo,
Puolustusvoimien
koulutusta

Töissä
Puolustus-
voimilla

Masennus,
ahdistuneisuushäiriö

Kuntoutustuella

Kiireinen, keskittymistä
ja stressinsietokykyä
vaativa koulutustyö
armeijalla on liian
kuormittavaa.
Mitä tehdä?

- Omalla työnantajalta ei ollut löytynyt Antin taustalla terveydelle sopivaa työtä
- Antti oli itse pohtinut sairaanhoitajan amk-opintoja
 - Kevassa kuitenkin arvioitiin, että koulutus ei johda terveyden kannalta oleellisesti sopivampiin tehtäviin.
- Uusi suunnitelma: Rakennustekniikan insinööri (AMK), kesto 4 vuotta
- Uudella alalla hyvä työllistymistilanne. Antti työllistyi uuden alan tehtäviin koulutuksen jälkeen

Esimerkki: Juha, pappi

39 v

Teologian maisteri

Työssä
pienessä
seurakun-
nassa

Pitkäaikaista
masentuneisuutta

Kuntoutus-
tuella 1
vuosi

Työn henkinen kuormitus ja
vaativat sosiaaliset tilanteet
rajoittivat työssä
selviytymistä

- Juha sai kuntoutusoikeuspäätöksen tk-prosessin yhteydessä
- Kevasta ohjattiin keskustelemaan suunnitelmasta työnantajan kanssa. Löytyisikö työnantajalta sopivia tehtäviä?
- Omalla työnantajalla tarjota vain papin työtä
 - Juha ei kokenut voivansa enää jatkaa omassa työssään
 - Juha toivoi käytännönläheistä työtä
 - Hän harrasti korjausrakentamista ja entisöintiä
- Keva teki toimeksiannon palveluntuottajalle kuntoutussuunnitelman laatimista varten
- Palveluntuottaja kartoitti useita eri työpaikkoja ja vaihtoehtoja
- Syntyi suunnitelma työkokeilusta uudella työnantajalla rakennusalan työtehtävissä -> Kokeilu sujui hyvin
- Juha suoritti rakennusalan perustutkinnon ja työllistyi alalle

Tietoa
ammatillisesta
kuntoutuksesta
www.keva.fi

<https://www.keva.fi/henkilo/asiakkaalle/heikentynyt-tyokyky/amatillinen-kuntoutus/>

Eläkeneuvonta
p. 020 2837

**Apua kuntoutuksen
suunnitteluun
videolta**

<https://vimeo.com/317677196>

Neuvontaa kuntoutusasioista

- Kuntoutusasiantuntija

-Työnantaja näkee kuntoutusasiantuntijan yhteystiedot työnantajan verkkopalvelusta

-Asiakas näkee kuntoutusasiantuntijan yhteystiedot kuntoutuspäätökseltä

-Asiakas voi lähettää kuntoutusasiantuntijalle viestiä suojatun verkkoyhteyden kautta Omat eläketietosi-palvelussa www.keva.fi

Työkyvyttömyys- eläkkeistä

eläkevaihtoehdot – hakuprosessi – päätöksen jälkeen

**Tuomas Pihnala, ratkaisuasiantuntija
Työkykyratkaisut-yksikkö**

Työkyvyn heikentymä:

	Pysyvä	Määräaikainen
Täysi	Työkyvyttömyyseläke	Kuntoutustuki
Osittainen	Osatyökyvyttömyyseläke	Osakuntoutustuki

- Voidaan myöntää määräaikaisena (kuntoutustuki) tai toistaiseksi jatkuvana (työkyvyttömyyseläke)
- Työkyky heikentynyt 3/5
- Työkyky heikentynyt vähintään vuoden ajaksi
- Keva selvittää edellytykset ammatilliseen kuntoutukseen työkyvyttömyyseläkkeen hakemusprosessin yhteydessä
- Alkaa pääsääntöisesti Kelan maksaman sairauspäivärahan ensisijaisuusajan päättymisen jälkeen (enintään 300pv)
- Jos sairauspäivärahaa ei haeta tai ne hylätään, eläke voi alkaa työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kuukauden alusta
- Kuntoutustuelle haetaan jatkoa uudella B-lääkärinlausunnolla

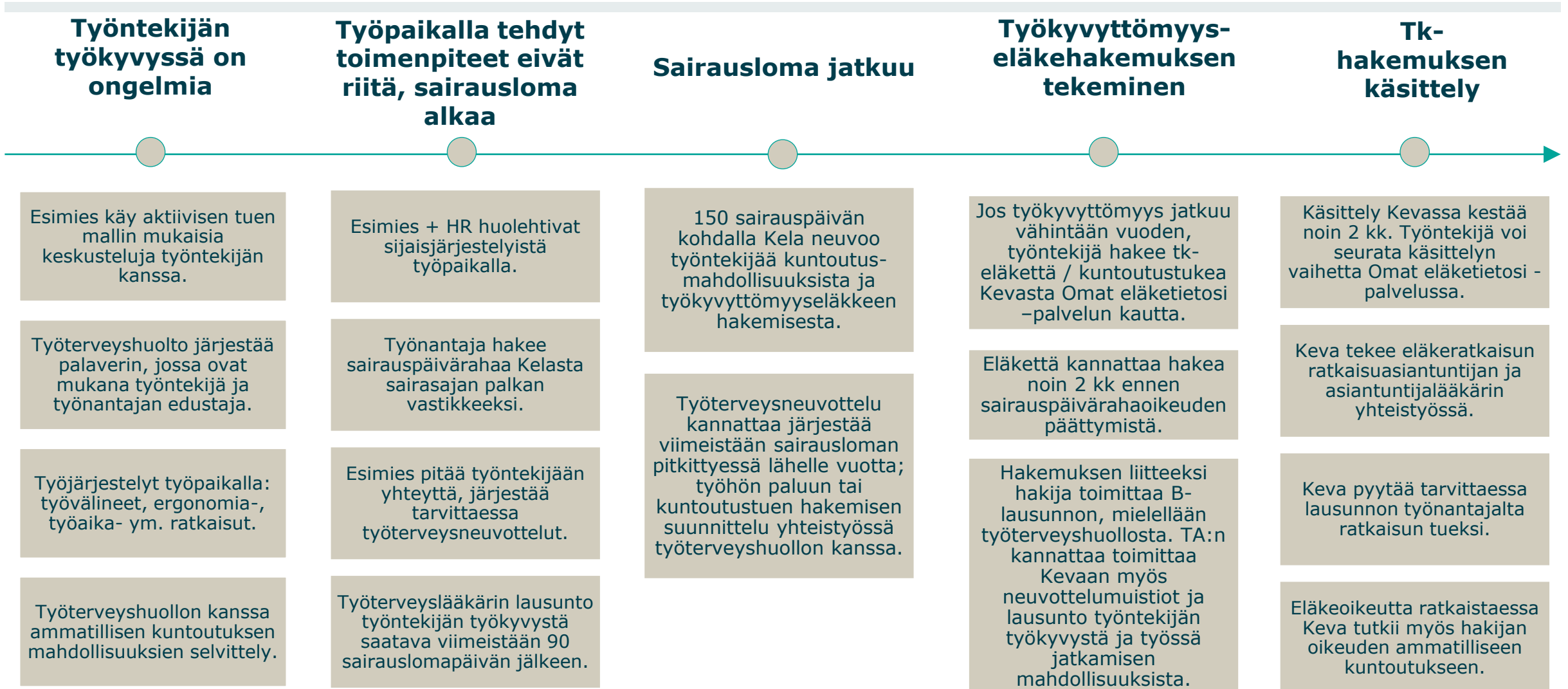
- Voidaan myöntää määräaikaisena (osakuntoutustuki) tai toistaiseksi jatkuvana (osatyökyvyttömyyseläke)
- Työkyky heikentynyt 2/5
- Työkyky heikentynyt vähintään vuoden ajaksi
- Voi hakea kokoaikatyössä ollessa
- Keva antaa ennakkopäätöksen
- Ilmoitus osatyökyvyttömyyseläkkeelle/osakuntoutustuelle siirtymisestä → maksupäätös
- Eläkkeen määrä puolet täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä
- Ansiot eläkkeen aikana enintään 60 % vakiintuneesta kokoaikatyön ansiosta

- Alaikäraja on 63 vuotta
- Edellyttää 38 vuoden työuraa, joka on tehty rasittavassa ja kuluttavassa työssä
- Työkyvyn arviointi
 - työkyky on sairauden, vian tai vamman vuoksi heikentynyt (lääkärin B-lausunto)
 - mahdollisuus jatkaa työssä on pysyvästi heikentynyt
 - ei edellytä vuoden yhtäjaksoista työkyvyttömyyttä
 - arviointi lievempää kuin 60-vuotiailla työkyvyttömyyseläkkeiden hakijoilla
 - työ jatkuu tai sen päättymisestä on enintään vuosi
- Työuraeläkkeen ennakkopäätöstä voi hakea Kevan Omat eläketietosi – palvelun kautta
- Ennakkopäätös on voimassa 6 kk
- Tarvitaan työnantajan lausunto hakijan työn sisällöstä (lomake Keva.fi-sivuilta ja Omat eläketietosi -palvelusta)
- Työuraeläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi ikäluokan alimmassa vanhuuseläkeiässä

- Työntekijä hakee eläkettä helpoiten Omat eläketietosi -palvelun kautta Kevan verkkosivuilla
- Hakemuksen liitteenä on oltava ajankohtainen B-lääkärinlausunto
 - Työterveyslääkärin lausunto on suositeltava
 - Mukaan voi liittää myös muita lääketieteellisiä selvityksiä, jotka selventävät hakijan työkykyä
- Liitteeksi on hyvä toimittaa myös työnantajan lausunto hakijan työstä ja työssä selviytymisestä (TAK-lomake)
 - Jos se ei ole liitteenä, Keva pyytää sen tarvittaessa työkyvyn arvioinnin tueksi
- Muistiot työterveysneuvotteluista kannattaa liittää hakemukseen
 - Hyvä olla kirjattuna ne työssä selviytymistä tukevat toimenpiteet, joita työpaikalla on tehty

- Työskentely ansiorajan puitteissa on mahdollista
- Eläkkeensaajan henkilökohtainen ansioraja ilmoitetaan aina eläkepäätöksessä
 - Työkyvyttömyyseläkkeellä/kuntoutustuella ansioraja 40% vakiintuneesta ansiotasosta
 - Osatyökyvyttömyyseläkkeellä/osakuntoutustuella ansioraja 60% vakiintuneesta ansiotasosta
 - Ansioraja on kuitenkin vähintään 834,52e/kk (vuoden 2020 tasossa)
- Jos ansiorajat ylittyvät, eläkkeen voi jättää lepäämään vähintään kolmeksi kuukaudeksi, enintään kahdeksi vuodeksi
- Ilmoituksen eläkkeen lepäämään jättämisestä työntekijä tekee helpoiten Omat eläketietosi -palvelussa

Työkyvyttömyyseläkehakemukseen johtava prosessi

Työkyvyttömyyseläkepäättöksen jälkeinen prosessi

Hakemusten keskimääräiset käsittelyajat Kevassa

Toteutuneet käsittelyajat 1.1. – 31.12.2020	Päivää
Työkyvyttömyyseläkkeet ja työuraeläke (kaikki)	38
Ensimmäinen hakemus: työkyvyttömyyseläke tai kuntoutustuki	60
Ensimmäinen hakemus: osatyökyvyttömyyseläke tai osakuntoutustuki	42
Jatkohakemus: kaikki	20

- 1.1. – 30.9.2021 välillä toteutunut työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeiden käsittelyaika laskenut Kevassa 32:een päivään
- Yllä kerrotut käsittelyajat ovat keskimääräisiä, ja käsittelyaikaa voi pidentää:
 - Jos hakemusta käsitellään sekä työeläkelaitoksessa että Kelassa, neuvotellaan ratkaisusta ennakoilmoitus- ja neuvottelumenettelyin, joka pidentää käsittelyaikaa muutamalla viikolla.
 - Jos Keva soveltaa ammatillista työkyvyttömyysmääritelmää ja yksityisten alojen ansiot ovat olleet vähintään 18 171,44 euroa (v. 2020 tasossa) eläketapahtumapäivää edeltäneinä kahtena kalenterivuotena, Keva pyytää arvion eläkkeenhakijan työkyvyttömyydestä myös yksityiseltä eläkelaitokselta.
 - Jos Keva pyytää hakemuksen ratkaisemista varten lisäselvityksiä, kuten sairauskertomuksia tai työnantajan lausuntoa.

- Yksityisen sektorin työeläkelaitoksien keskimääräinen hylkäysprosentti oli vuonna 2020 36 % ja Kevassa vastaava luku 30 %
- Hylkäysprosentti on noussut tasaisesti viimeisen 10 vuoden ajan niin yksityisellä kuin julkisella sektorilla

Lähde: ETK, Joka kolmas työkyvyttömyyseläke hylättiin vuonna 2020

Eläkevaihtoehdot

Mitä työeläkevaihtoehtoja on?

Iän karttuessa

- Vanhuuseläke
- Osittainen varhennettu vanhuuseläke

Työkyvyn heikentyessä

- Ammatillinen kuntoutus/kuntoutusraha
- Osatyökyvyttömyyseläke/osakuntoutustuki
- Työkyvyttömyyseläke/kuntoutustuki
- Työuraeläke

Kuolemantapauksessa

- Perhe-eläke
- Taloudellinen tuki

**Milloin
vanhuuseläkkeelle?**

Syntymävuosi	Alin eläkeikä	Eläkkeen karttuminen päättyy
1954	63 v	68 v
1955	63 v 3 kk	68 v
1956	63 v 6 kk	68 v
1957	63 v 9 kk	68 v
1958	64 v	69 v
1959	64 v 3 kk	69 v
1960	64 v 6 kk	69 v
1961	64 v 9 kk	69 v
1962-1964	65 v	70 v
1965-	<i>Vahvistetaan jatkossa</i>	<i>Vahvistetaan jatkossa</i>

- Elinaikakerroin leikkaa vuodesta 2010 alkaen kuukausieläkkeitä sen mukaan, miten keskimääräinen elinajanodote jatkaa kasvuaan
- Elinaikakertoimen määrittelee Sosiaali- ja terveysministeriö kullekin ikäluokalle 62 vuoden iässä
- Tavoite-eläkeikä on laskennallinen ikä, josta alkaen eläke on ikään kuin täysimääräinen. Tavoite-eläkeiässä lykkäyskorotus on korvannut elinaikakertoimen eläkettä leikkaavan vaikutuksen.
- Mikäli eläke alkaa ennen 62 vuoden ikää, käytetään eläkkeen alkamisvuoden elinaikakerrointa

Tavoite-eläkeikä ja elinaikakerroin

syntymävuosi	ikäluokan alin yleinen eläkeikä	tavoite-eläkeikä
1957	63 v 9 kk	64 v 9 kk
1958	64 v	65 v 1 kk
1959	64 v 3 kk	65 v 5 kk
1960	64 v 6 kk	65 v 9 kk
1961	64 v 9 kk	66 v 2 kk
1962	65 v	66 v 6 kk
1963	65 v	66 v 8 kk

Ammatillinen eläkeikä

- ammatilliset eläkeiät nousevat portaittain eläkeiän täyttämivuoden mukaan 2018 alkaen
- jos ammatillinen eläkeikä täyttyy vuonna 2021, eläkeikä nousee yhden vuoden
- ammatillinen eläkeikä ei kuitenkaan voi nousta yli kahdella vuodella eikä yli ikäluokan alimman yleisen vanhuuseläkeiän
- tarkista eläkeikäsi Kevan Omat eläketietosi -palvelun laskurissa

Ammatillinen eläkeikä olisi alunperin täyttynyt	Eläkeikä nousee
2018	+ 3 kk
2019	+ 6 kk
2020	+ 9 kk
2021	+ 1 v
2022	+ 1 v 3 kk
2023	+ 1 v 6 kk
2024	+ 1 v 9 kk
2025 ja sen jälkeen	+ 2 v

Henkilökohtaisen ja ammatillisen eläkeiän säilymiseksi palvelussuhteen tulee olla yhdenjaksoinen

Yhdenjaksoisuuden määrittely 1.1.2005 alkaen

- Palvelussuhde katsotaan yhdenjaksoiseksi henkilökohtaisen tai ammatillisen eläkeiän täyttämiseen taikka työkyvyttömyyden alkamiseen saakka, jos
 - työansioita on vähintään minimimäärä jokaisena vuonna ennen eläketapahtumavuotta (vuonna 2021 minimi on 8 790 euroa)
- TAI
- palvelussuhde jatkuu yhdenjaksoisesti eli keskeytyksettä eläkeiän täyttymiseen saakka

Mikä vaikuttaa eläkkeen määrään?

Työura

23-vuotiaasta alkaen pääteikään 68-,69- tai 70-vuotiaaksi
- eläkkeen kertymisen alaikäraja 2017 alkaen on 17 vuotta

Ansiot

Nykyään kaikista työansioista

Eläkkeen
kertymisprosentit

- vuodesta 2017 alkaen 1,5 % vuodessa
- 53–62 -vuotiailla 1,7 % vuodessa 2025 loppuun saakka - tämän jälkeen sama 1,5 %, kuten muillakin

Muita eläkkeen
määrään vaikuttavia
asioita

- palkattomilta ajoilta kertyvä eläke
- indeksitarkistukset
- lykkäyskorotus 0,4%/kk ikäluokan alimmasta eläkeiästä

Osittainen varhennettu vanhuuseläke (tuttavallisesti ove)

Edellytyksenä on 61 vuoden ikä, eikä sinulla ole muita työeläkkeitä vielä maksussa (pl. perhe-eläke)

OVE:a voit hakea riippumatta siitä, työskenteletkö vai et. Hakemus tulee jättää viimeistään eläkkeen alkamista edeltävän kuun aikana.

OVE:n maksu jatkuu siihen asti, kunnes haet vanhuuseläkettä

- tai myönnetään työkyvyttömyyseläke

OVE:n määrä on valintasi mukaan joko 25 % tai 50 % eläkekertymästäsi

Varhennusvähennys on pysyvä

- 0,4 % jokaista varhennuskuukautta kohti ja se lasketaan ikäluokan alimmasta yleisestä eläkeiästä

Arvion OVE:n määrästä ja sen jälkeisestä vanhuuseläkkeestä voit laskea

**Omat eläketietosi
–palvelun
eläkelaskurilla**

Esimerkki osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen määrästä

Esimerkki: Tiina tiedotussihteeri, OVE-eläke

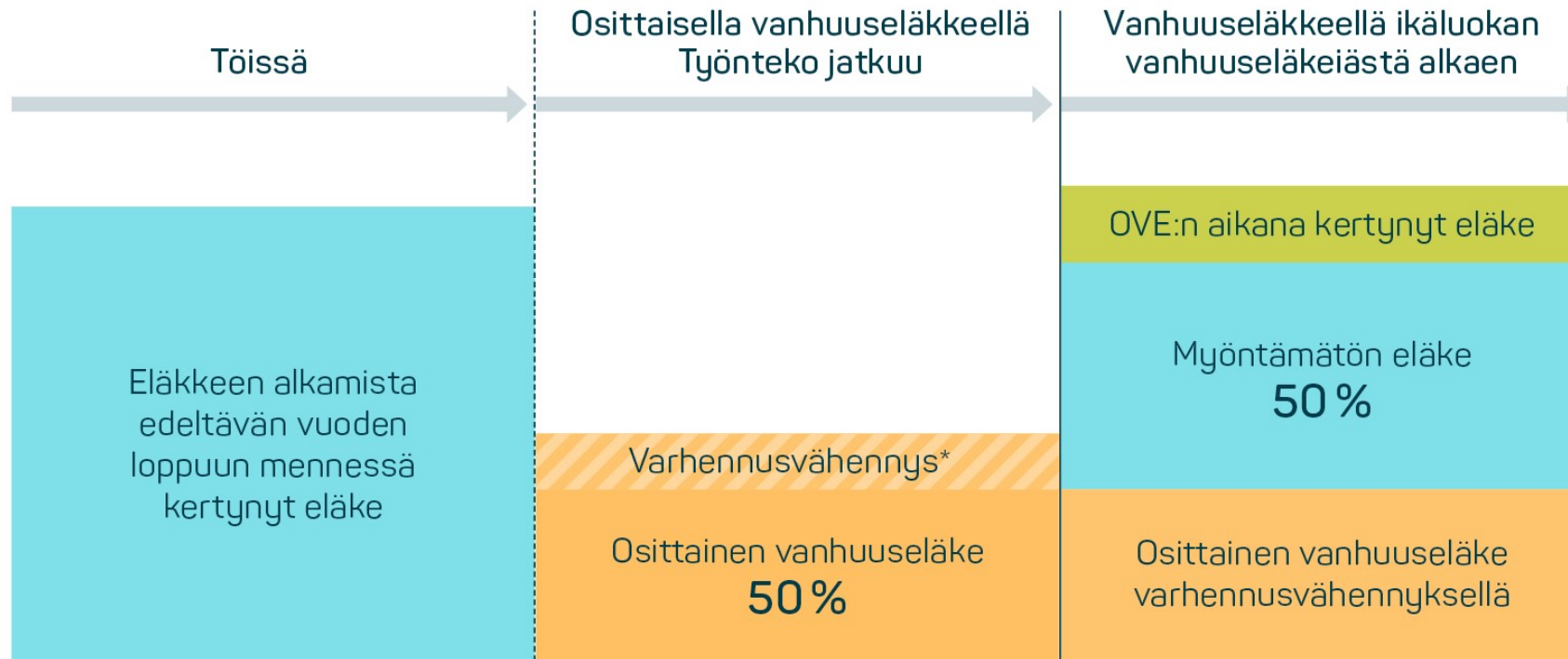
- Syntynyt 24.11.1960
- Kunnan palvelusta vuodesta 1983 alkaen
- Ansiotaso ollut työuralla keskimäärin 3000 e/kk
- **Ikäluokan alin yleinen eläkeikä** 64 v 6 kk, täyttyy 24.5.2025 -> vanhuuseläke alkaa aikaisintaan 1.6.2025
- OVE:n 61 vuoden alaikäraja täyttyy 24.11.2021
- OVE voi alkaa aikaisintaan **1.12.2021**

Tiina: Esimerkki OVE ja OVE:n jälkeinen vanhuuseläke

	euro/kk	OVE 50 % työ 50 % palkka 1500 e/kk	OVE 50 % työ 100 % palkka 3000 e/kk	EI OVE työ 100 % palkka 3000 e/kk
Kertynyt eläke 31.12.2020 mennessä	1563			
OVE 50 %	781			
Varhennusvähennys 0,4 % x 42 kk = 16,8 %	-131			
Elinaikakertoimen vaikutus =eläkkeen alkamisvuoden kerroin	-32			
OVE 1.12.2021	618			
Arvio vanhuuseläkkeestä 1.6.2025, ikäluokan alimmassa yleisessä eläkeiässä 64 v 6 kk, työ jatkuu eläkeikään saakka		1483 e/kk	1575 e/kk	1695 e/kk

OVE:n jälkeen vanhuuseläkkeelle

- Vanhuuseläkettä tulee aina hakea
- Kun haet vanhuuseläkettä, sinun tulee irtisanoutua työstäsi
- Tee eläkehakemuksesi Kevan Omat eläketietosi-palvelussa

*) Vähennys kertymään 0,4 % / kk ikäluokan vanhuuseläkeistä

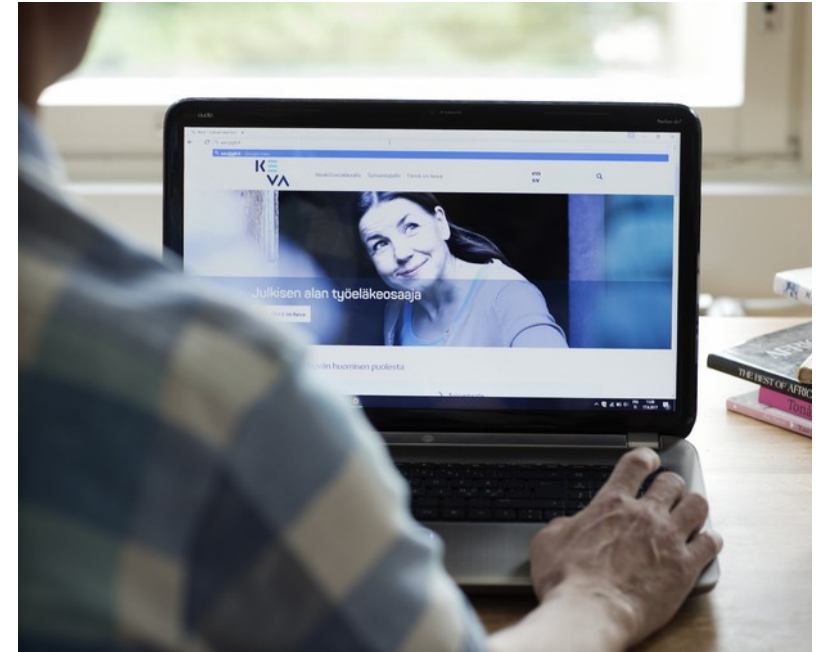
Vaihtoehdot työkyvyn heikentyessä

- Edellytyksenä on, että työkyky on alentunut vähintään 2/5, vähintään vuoden ajaksi
- Ennakkopäätöksen voi hakea kokoaikatyössä ollessa
- Hakemuksen liitteeksi tarvitaan ajantasainen lääkärin B-lausunto, työnantajan lausunto työssä selviytymisestä on suositeltava
- Ansioita eläkkeen rinnalla voi olla korkeintaan 60 % eläkettä **edeltävien viiden vuoden keskiarvoansioista**, kuitenkin vähintään 837,59 €/kk
- Henkilökohtainen ansaintaraja kerrotaan päätöksessä
- Osatyökyvyttömyyseläkkeen rinnalla työsuhteen jatkumista ei edellytetä
- Osatyökyvyttömyyseläke muuttuu automaattisesti vanhuuseläkkeeksi
 - mutta sen rinnalla tehdystä työstä kertynyttä vanhuuseläkettä tulee hakea
- Osakuntoutustuki on määräaikainen osatyökyvyttömyyseläke

- Edellytyksenä on, että työkyky on alentunut vähintään 3/5, vähintään vuoden ajaksi
- Työkyvyttömyyseläkettä edeltää yleensä Kelan sairauspäiväraha-kausi, jonka pituus on 300 arkipäivää
- Eläkehakemuksen liitteeksi tarvitaan ajantasainen lääkärin B-lausunto
- Hakemuksen käsittelyn yhteydessä eläkelaitos tutkii hakijan oikeuden ammatilliseen kuntoutukseen. Mikäli katsotaan, että ammatillista kuntoutusta voitaisiin tukea, annetaan siitä ennakkopäätös.
- Kuntoutustuki on määräaikainen työkyvyttömyyseläke

- Voi hakea, jos työkyky on pysyvästi heikentynyt sairauden, vian tai vamman vuoksi
- Alaikäraja on 63 vuotta
- Edellyttää 38 vuoden työuraa, ja työ on ollut raskasta ja kuluttavaa
- Ammattinimikkeitä ei ole laissa lueteltu
- Päätoiminen työ jatkuu, tai sen päättymisestä on enintään vuosi
- Hakemuksen liitteeksi tarvitaan ajantasainen lääkärin B-lausunto ja työnantajan lausunto työn sisällöstä

- www.keva.fi -sivuilla tietoa eläkkeistä
- Omat eläketietosi –verkkopalvelussa voit hoitaa eläkeasioita sinulle sopivana hetkenä, verkkopalvelu on käytössäsi 24/7
- Puhelinneuvonta ja ajanvaraus asiakaspalveluun
 - Avoinna arkisin ma-pe klo 9.00 – 15.00
 - suomenkielinen puh. 020 614 2837
 - ruotsinkielinen puh. 020 614 2868
- Kevan postiosoite: Keva, 00087 KEVA
- Keva Eläkeneuvoja Facebookissa
www.facebook.com/kevaelakeneuvoja

Omat eläketietosi –palvelu

hoida eläkeasiiasi verkossa milloin haluat

- Avoinna 24/7
- Tiedot aina ajan tasalla ja asiakirjat tallessa
- Tarkista työeläkeote
- Arvioi eläkkeen määrää eri ikävaihtoehtoissa
- Hae eläkettä tai ammatillista kuntoutusta
- Lähetä liitteitä
- Tilaa tekstiviesti saapuneista posteista
- Ilmoita mm. tilinumeron muutoksesta, jos saat jo eläkettä

